suncokret

List "Suncokret" Saveza za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine

jun 2023. broj 45

Snežana Kovač

VOLIM MUZIKU I PESMU

СУНЦОКРЕТ
САВЕЗ ЗА ЦЕРЕБРАЛНУ И ДЕЧИЈУ ПАРАЛИЗУ ВОЈВОДИНЕ

REPUBLIKA SRBIJA
Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

#СРБИЈАБЕЗБАРИЈЕРА
Реализацију програма подржао је Сектор за заштиту особа са инвалидитетом Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

ISSN 1452-7855

ФОТО КОНКУРС СРБИЈА БЕЗ БАРИЈЕРА

Тема конкурса за 2023. годину: **ВЕШТИНЕ**

О ФОТО-КОНКУРСУ

Фото-конкурс „СРБИЈА БЕЗ БАРИЈЕРА“ који је НООИС први пут расписао 2020. године уз подршку Сектора за заштиту особа са инвалидитетом, има за циљ да подигне свест о инклузији особа са инвалидитетом.

Ове године фото-конкурс се расписује у оквиру програмских активности НООИС-а које су финансијски подржане од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектора за заштиту особа са инвалидитетом, а у склопу кампање „СРБИЈА БЕЗ БАРИЈЕРА“.

ТЕМА ЗА 2023. ГОДИНУ

Тема фото-конкурса за 2023. годину је „ВЕШТИНЕ“, а односи се на представљање вештина особа са инвалидитетом.

ПРАВО УЧЕШЋА

Учешће на конкурсу је бесплатно и добровољно. Право на учешће имају сви грађани са пребивалиштем у Републици Србији. НООИС има право да користи фотографије у промотивне сврхе без надокнаде аутору. Аутори су сагласни да фотографије уз навођење аутора буду саставни део кампања и изложби у организацији НООИС-а и Сектора за заштиту особа са инвалидитетом Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

РАДОВИ

Фотографије морају бити направљене искључиво на територији републике Србије

Аутори могу да конкуришу са црно-белим или колор фотографијама у дигиталном облику и то са максимално 2 фотографије

Минимална димензија фотографије 13 x 18 цм у 300 пиксела по инчу, максимална 30 x 40 цм у 300 пиксела по инчу, у ЈПГ или ПНГ формату

Фотографије треба да имају свој назив по жељи аутора

Радови који буду одабрани од стране жирија биће одштампани и постављени на изложбама током 2023. и 2024. године

Фотографије које су продате другом лицу или коришћене у маркетиншке, хуманитарне или друге сврхе не могу бити део конкурса

НООИС задржава право дисквалификације фотографија које не задовољавају задате критеријуме без претходног обавештавања учесника

СЛАЊЕ ФОТОГРАФИЈА

Фотографије се шаљу искључиво електронском поштом на адресу: noois.org@gmail.com

У пољу ПРЕДМЕТ електронске поште нагласити: Пријава за ФОТО-КОНКУРС

У пољу садржаја електронске поште навести: ИМЕ и ПРЕЗИМЕ АУТОРА, АДРЕСУ, КОНТАКТ ТЕЛЕФОН И НАЗИВ ФОТОГРАФИЈЕ. Обавезно додати и додатни опис који прати тему фотографије

Рок за слање фотографија је 1. октобар 2023. године

НАГРАДЕ

Поред публицитета који ће добити аутори радова током године на друштвеним мрежама, фотографије ће се штампати и биће изложене током 2023. и 2024. године

О избору победничке фотографије, као и о наградама и термину доделе одлучиће УО НООИС-а и Сектор за заштиту особа са инвалидитетом Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

„Suncokret“ Savez za CDP Vojvodine ZAHVALJUJE Sektoru za zaštitu osoba sa invaliditetom Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja što je preko Projekta Programske aktivnosti za 2023. godinu podržao izlaženje časopisa Suncokret

3 SUNCOKRET INTERVJU Vesna Paušić
5 SUNCOKRET INTERVJU Snežana Kovač
6 NAJLEPŠI OSMEH IMAJU OČI
7 VESTI TITEL
8 FOTOREPORTAŽA TAKMIČENJE U BACANJU PLOČICA
10 FOTO KONKURS OSI ZA 2022.
11 OSOBE SA INVALIDITETOM BELEŠKA O JEZIKU
12 SUNCOKRET PSIHOLOGIJA
13 VESTI IZ UDRUŽENJA
15 PRAVA NA POSEBNE POGODNOSTI
16 SUNCOKRET POEZIJA

SUNCOKRET
List Saveza za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine
broj 45, jun 2023.
prvi broj je štampan juna 2007.

Izdavač: Savez za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine, ul. Bulevar oslobođenja 6–8, Novi Sad

Urednik: Željko Kanurić

Pomoćnik urednika: Slavko Milas

Redakcija: Ružica Garunović, Željko Kanurić, Slavko Milas, i Julijana Kočiš

Redakcija: SUNCOKRET, Željko Kanurić, ul. Matije Gupca br. 68
Sombor 25000
e–meil: kzsuncokret369@gmail.com
RUKOPISI, FOTOGRAFIJE I DRUGI PRILOZI NE VRAĆAJU SE!

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske Novi Sad

Suncokret/ glavni i odgovorni urednik. - god. 15 br. 45 (jun 2023.); -"Suncokret" Savez za cerebralnu i dečju paralizu Vojvodine, (Bulevar oslobođenja 6 - 8, Novi Sad); - CMYK - printing (Ivana Milutinovića 75, Crvenka); -30cm; 345 kom

tromesečno ili šestomesečno
ISSN 1452-7855
COBISS.SR-ID220062983

DEFAKTOLOŠKI TRETMANI I RADIONICE U UDRUŽENJU „SUNCE”

Udruženje za cerebralnu i dečiju paralizu Južnobačkog okruga Sunce postoji punih 35 godina i aktivno radi na ostvarivanju prava i unapređenju kvaliteta života osoba sa cerebralnom paralizom. Ove godine, u okviru projekta pod nazivom Za dečji osmeh, Udruženje *Sunce* organizuje **besplatne defektološke tretmane i radionice za svoje korisnike.** Projekat se realizuje uz podršku Grada Novog Sada, a mnogobrojne kompanije koje se bave proizvodnjom didaktičkih sredstava podržale su projekat donirajući svoje proizvode našem Udruženju. Na projektu je angažovana **Vesna Paušić**, master defektolog i dugogodišnja članica *Sunca,* koja sprovodi individualne defektološke tretmane i radionice kroz igru, u cilju savladavanja osnovnih znanja i veština za samostalni život. **Od Vesne saznajemo sve pojedinosti o projektu: šta znači biti defektolog, s kojim izazovima se suočava u radu i kakav uticaj ovaj vid podrške može imati na planu šire zajednice.**

Kojoj uzrasnoj grupi je namenjen ovaj program?

– Pre nego što dam odgovor na pitanje, moram da napomenem da sam primetila da u našem okruženju vlada uverenje da defektolozi rade samo sa decom ili odraslima sa invaliditetom, što je potpuno pogrešno. **U zavisnosti od svojih afiniteta, defektolozi rade, kako sa decom i odraslima, tako i sa starijom populacijom, bilo da su osobe sa invaliditetom ili ne.** Defektolozi takođe rade i sa nadarenom i talentovanom decom. U Udruženju Sunce trenutno radim sa decom tinejdžerskog uzrasta, od 11 do 20 godina starosti.

Kako je koncipiran jedan defektološki tretman (ili radionica)? Koliko traje, na koji način je prilagođen potrebama konkretnog deteta, na kakve rezultate je usmeren?

Pre početka defektoloških tretmana sprovodim defektološku procenu koja ima za cilj da utvrdi u kojoj meri je dete savladalo razvojne skale za motoriku, govor, socio-emocionalni razvoj i kognitivne funkcije, u skladu sa uzrastom. Procena se vrši na osnovu uzimanja anamneze od roditelja, opservacijom deteta u slobodnom kretanju po prostoru, kao i tokom igre i uz pomoć određene baterije defektoloških testova. Nakon toga određujem princip rada koji odgovara detetu, shodno njegovim potencijalima, i uključujem ga u defektološki tretman. Defektološki tretman ima za cilj dovođenje detetovog potencijala i svake njegove pojedinačne sposobnosti do maksimuma. Veoma je važno realno proceniti kratkoročne i dugoročne ciljeve kojima tretmani teže. **Sve aktivnosti predviđene programom se prilagođavaju poštujući detetova interesovanja, veštine i sposobnosti, uz primenu pozitivne psihologije.** U radu sa decom, u zavisnosti od potreba, sprovode se principi Montesori pedagogije, Floortime metode, MarteMeo, kao i reedukacije psihomotorike. Tokom rada nastojim da pokrijem sve oblasti razvoja deteta: govor, socio-emocionalni razvoj, ponašanje, a poseban akcenat stavljam na motorički razvoj i kognitivne funkcije. Što se ranije počne sa tretmanima, veće su šanse za najbolje rezultate. Tretmani se odvijaju *individualno*, jer se u praksi pokazalo da se na taj način sa detetom uspostavlja bolja saradnja. Tretmani mogu biti intenzivni (svakodnevno) i poluintenzivni (2-3 puta nedeljno). Minimalno trajanje tretmana je 45 minuta, a dužina tretmana se prilagođava detetu u dogovoru sa roditeljima. Rad se prilagođava detetu, jer je svaki polaznik individua za sebe. U radu sa mlađom decom akcenat je na učenju kroz igru, a sa starijom decom radi se priprema za školu, pa je koncept nešto drugačiji. Maksimalno se trudim da i roditelji budu uključeni u tretmane, pa tako nakon svakog časa roditelji dobijaju detaljan izveštaj o tome kako je protekao tretman, uz uputstva na koji način mogu vežbati i podsticati razvoj deteta kod kuće. **Rezultati tretmana usmereni su na samostalno funkcionisanje u svim segmentima i obavljanje aktivnosti.**

Koliko traje tvoj radni dan i sa koliko dece trenutno radiš u programu ?

– Udruženje trenutno broji preko 360 članova i još uvek raste. Od ukupnog broja korisnika, njih četrdesetoro su deca i trenutno su svi uključeni u rad sa defektologom, tako da moj radni dan traje osam sati. U zavisnosti od želje i potreba roditelja, kreira se raspored za svaku nedelju. Ponekad bude malo naporno, ali uspevamo da se uskladimo. Kad se uz naporan rad postignu rezultati, što je neminovno i ne može da izostane, zadovoljstvo je obostrano, a meni je to najveća satisfakcija.

Šta su najveći izazovi u radu sa decom koja imaju cerebralnu paralizu ?

– Profesija defektologa je sama po sebi vrlo izazovna i dinamična, upravo iz razloga što **ne postoje dve iste situacije i dva ista deteta.** Svako dete je priča za sebe, a na nama je da upotrebimo sva svoja znanja i umeća, kako bismo sa detetom uspostavili što bolju komunika-

ciju. Vrlo često se susrećem sa situacijom da su deca prezaštićena iz najboljih namera, pa tako i ono što bi mogla da urade samostalno, ne rade. Kao najveći izazov u radu sa decom koja imaju bilo koji oblik invaliditeta, navela bih, pre svega, način na koji se može zadobiti poverenje deteta, kako ga motivisati i uspostaviti stimulativnu i podsticajnu sredinu, okruženje koje bi trebalo da bude održivo, kako bi dete nesmetano usvajalo i sticalo znanja, veštine i rutine koje će mu kasnije biti neophodne za samostalni život. Ponekad se u praksi dešava da, iako je defektolog zaista stručna i sjajna osoba, jednostavno ne odgovara detetu i u tom slučaju treba promeniti defektologa. Do sada nisam imala takvih situacija, imam utisak da se deca iz Udruženja i ja savršeno razumemo, imamo mnogo toga zajedničkog i doživljavamo se kao jedna porodica. Biti defektolog ne znači samo završiti fakultet za Specijalnu edukaciju i rehabilitaciju. Tek kada krenete da razgovarate sa decom, odraslima i roditeljima, zapravo počinje učenje zanata i izgrađivanje veština.

Na osnovu tvog dosadašnjeg iskustva, šta su najveće dileme i najčešća pitanja roditelja dece s cerebralnom paralizom?

U moru različitih terapijskih procedura i raznovrsne ponude različitih tretmana, roditelji su često izgubljeni i lutaju od jednih do drugih. Dok razgovaram sa roditeljima, ne mogu da se otmem utisku da kod njih postoji neugodna kombinacija različitih osećanja, uglavnom negativnih, kad se radi o defektologu i da zapravo **nisu baš sasvim sigurni ni čime se defektolog bavi, niti šta mogu da očekuju od defektološkog tretmana**. Kad dobijete preporuku za defektološki tretman, to ne znači da dete ima razvojni poremećaj ili da sa njegovim razvojem nešto strašno nije u redu. Važno je da razlikujemo razvojne poteškoće od razvojnih poremećaja. O razvojnim poteškoćama govorimo kad kod deteta u jednom ili dva segmenta razvoja dolazi do blagih odstupanja, dok su razvojni poremećaji nešto sasvim drugo, a defektolog se bez obzira na usmerenje, bavi i jednom i drugom problematikom. **Preporuka za defektološki tretman zapravo znači da postoji potreba za dodatnom pažnjom na planu dečijeg razvoja.** Roditelji me često pitaju na koji način mogu da stimulišu dete i koje aktivnosti mogu da sprovedu kod kuće. Prisutne su i mnoge dileme, počevši od toga da je možda lakše i brže da oni urade neku aktivnost umesto deteta, iako bi dete to moglo samostalno, ali u nedostatku vremena ovo se čini kao bolja opcija (ne na duge staze), pa sve do toga da ne preopterete dete i postave pred njega nedostižne ciljeve. U sklopu tretmana svaki roditelj na osnovu detaljne analize i detetovih mogućnosti dobija savete i smernice za dalji rad kod kuće i to je ono što im mnogo znači.

Raspolaže li Udruženje podacima o tome koliko je dece s cerebralnom paralizom koja su institucionalizovana ili žive u izolaciji ?

– Udruženje ima evidenciju, odnosno, karton evidencije osoba sa invaliditetom za Južnobački okrug, a podacima o institucionalizovanom smeštaju, na žalost, zvanično ne raspolažemo, ali nastojimo da do institucionalizacije deteta ne dođe. Uglavnom apelujemo na rodbinu da preuzme brigu o korisniku i nastojimo da obezbedimo maksimalnu podršku. Na žalost, ima situacija gde je smeštaj u instituciju jedino rešenje i trenutno je to slučaj sa naša tri člana o kojima imamo uvid i znamo gde su smešteni.

Koliko ti iskustvo življenja sa cerebralnom paralizom pomaže ili odmaže u radu sa decom koja imaju to isto stanje? Dešava li se da životno iskustvo demantuje stručna znanja?

– Život sa bilo kojim oblikom invaliditeta nije nimalo lak. S jedne strane, mnoga iskustva su vam uskraćena, a s druge vam je data jedinstvena mogućnost da steknete neka nova. Sećam se perioda svog odrastanja, svih tretmana, bolnica, banja i čega sve ne. Dok su druga deca letnje raspuste provodila u igri, druženjima i izlascima, ja sam boravila na rehabilitaciji. Okruženje, pa i sami roditelji, ponekad su bili vrlo surovi prema meni, a sve to u cilju mog osamostaljivanja. **Danas sam im zahvalna. Prisećajući se svog odrastanja i iskustava koje sam stekla, trudim se da sve to prenesem na decu s kojom radim, ali ne na tako grub i oštar način, već kroz igru.** Iako su me ocenili kao *vrlo strogu i principijelnu*, ne pridajem tome neki poseban značaj, jer smatram da smo svi voleli osobe od autoriteta i, koliko god nam u datom momentu delovalo da nas maltretiraju, kasnije im dugujemo zahvalnost. Tom logikom se rukovodim u radu sa decom. Ključna stvar je dobra procena. Nikada od deteta ne tražim nešto ako vidim da za to nema trentnog potencijala i mogućnosti, ali ako vidim da ima osnove i da dete može, itekako ću insistirati na određenoj aktivnosti. Smatram da je to jedini put koji vodi ka uspehu i sa punom odgovornošću tvrdim da sam **živeći sa cerebralnom paralizom mnogo puta do sada uspela da demantujem stručna znanja zahvaljujući, pre svega, svojoj upornosti.**

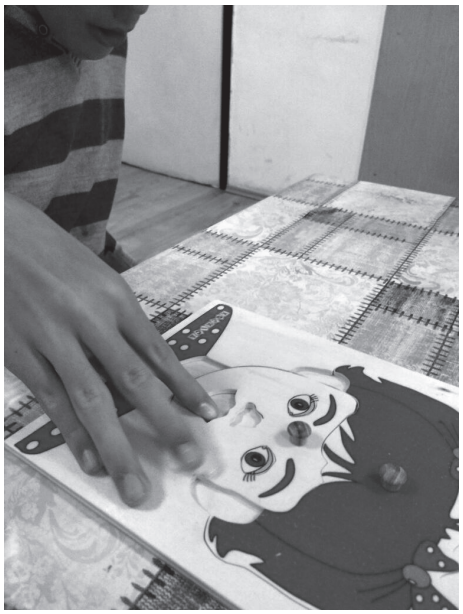

Kako bi objasnila značaj ovog projekta ne samo za pojedinačnu decu, nego i za njihove porodice, zajednicu osoba s invaliditetom i društvo u celosti?

– Značaj ovog projekta je izuzetno veliki za celokupnu zajednicu. Deca su nam na prvom mestu i kontinuitet u tretmanu koji ovaj projekat može da pruži je od nemerljive važnosti za njihov napredak. U ovaj projekat smo takođe uključili i decu koja nisu obuhvaćena sistemom obrazovanja, a ovde imaju priliku da se socijalizuju, da se kroz igru, na zabavan i interaktivan način, pripreme za samostalan život. Roditeljima ovaj vid podrške otvara mogućnost da se informišu i pitaju, da razmene iskustva sa drugim roditeljima, a u krajnjoj liniji, da dobiju malo slobodnog vremena za sebe. Važno je promovisati projektne aktivnosti ovog tipa, kako bi šira javnost mogla da se upozna sa potrebama osoba sa invaliditetom.

Predviđeno je da besplatni tretmani budu dostupni 6 meseci. Šta nakon toga? U širem smislu, šta su očekivani rezultati i postoji li plan da ova vrsta usluge bude kontinuirano dostupna u sistemima podrške?

– Moram priznati da smo bili iznenađeni odazivom članova i da smo zapravo tek kroz ovaj projekat uvideli koliko je velika potreba za ovakvom vrstom podrške. Nadamo se da ćemo u saradnji sa Gradskom upravom ovaj projekat uspeti da realizujemo i naredne godine. **Plan nam je da deo prostorija Udruženja opremimo svim neophodnim didaktičkim materijalom za rad i da napravimo defektološku sobu. Ova usluga treba kontinuirano da bude dostupna u sistemu podrške i nadamo se da će nadležni organi imati sluha da prepoznaju njenu važnost.**

Fotografije: Udruženje CDP Novi Sad Sunce

Autor Marijana Čanak

VOLIM MUZIKU I PESMU

Snežanu Kovač iz Sonte, članicu Društva za cerebralnu i dečiju paralazu Apatin, redovnu učesnicu poznatog takmičenja „ ZLATNI GLAS “ zamolili smo za intervju u ovom broju našeg časopisa „ SUNCOKRET “.

Kaži nam nešto o sebi?

Za sebe mogu da kažem da sam jaka i veoma pozitivna osoba! To dokazuje moj život i sve što me prati u životu, svaki dan punih 34 godine.

Kako si počela da se zanimaš za pevanje i muziku?

Muziku i pevanje volim od kako znam za sebe. Svakodnevno sam provodila vreme slušajući muziku i sve pesme koje su tada bili veliki hitovi. Moj dan nije mogao da prođe bez muzike i pesme!

Koju muziku voliš i ko ti je pevački uzor?

Moja omiljena vrsta muzike koju obožavam da slušam jeste narodna muzika, ta vrsta muzike me ispunjava i čini srećnom! Moj pevački uzor od svih vrhunskih izvođača na našoj estradi, na moje veliko zadovoljstvo, jeste Ana Bekuta, moja omiljena pevačica koju stvarano volim da slušam!

Da li sviraš neke instrumente?

Ne ne sviram ni jedan instrument, niti me je to ikada zanimalo. Ja samo volim da pevam!

Da li si član neke muzičke grupe ili umetničkog folklora?

Nisam član ni jedne grupe, ni jednog folklora.

I pored brojnih primljenih nagrada koja ti je nagrada, baš, posebna?

Od svih nagrada koje sam osvojila, najdraža i posebna, za mene jeste prva nagrada na prvom takmičenju! Iskreno da kažem nisam očekivala da ću baš ja imati tu čast i zadovoljstvo da budem pobednik na tom takmičenju. Bila sam ponosna i bilo mi je veoma drago zbog toga, da tu nagradu ponesem kući! I zato se svaki put radujem svakom novom takmičenju, da dam sve od sebe, da bih sa zadovoljstvom ponela ponovo jednu od nagrada i tom prilikom.

Kao osoba sa invaliditetom da li si uspela negde da se zaposliš?

Na žalost u sredini u kojoj živim i zbog raznih poteškoća nisam zaposlena.

Šta misliš o trenutnom položaju OSI u našem društvu?

Kao osoba sa invaliditetom, kako ja tako i mnogi drugi, koji su sličnih problema nemamo još uvek onu pravu društvenu podršku za povoljniju budućnost.

Da li redovno čitaš naš časopis „Suncokret“ ?

Naš časopis volim da pročitam kad god imam priliku za to i kada sam u mogućnosti da nabavim novi broj koji izađe.

Draga Snežana svi brojevi do sada izašli mogu se pročitati na našem sajtu http://www.cerebralna.rs/ I u fejsbuk grupi „SUNCOKRET“ Savez za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine.

Željko Kanurić

НАЈЛЕПШИ ОСМЕХ ИМАЈУ ОЧИ

Почетак године је време које се проводи са породицом и пријатељима. Нова година је време кад се деле поклони. Нови Сад, наш град, тада сија окићен и сви имају осмех на лицима.

Ове 2023 године сам била у посети Дневном боравку школе „Милан Петровић“ у Новом Саду. Корисници боравка су одрасле особе са церебралном и дечијом парализом, чији је облик инвалидитета заиста тежак. То су људи којима је потребно изузетно мало да буду срећни. Ова група људи је невидљива! Баш они и њихове породице за разлику од нас имају стварне животне проблеме. Њихова будућност зависи од воље других људи.

Улазак у Дневни боравак је био пун различитих емоција. Дочекали су нас радосна лица корисника. Са друге стране видели смо суморне зидове , недостатак опреме

за њихове потребе, као и мањак радног особља који би им олакшали проведене дане. Простор у коме се корисници налазе не испуњава одговарајуће услове за особе са инвалидитетом: забрињавајуће је скучен, а сам мали простор је подељен на два дела. У једном делу су одрасле особе са аутизмом, а у другом делу су особе са церебралном и дечијом парализом.

Према речима запослених у боравку, потребни су добра воља и љубав, као и више друге помоћи у раду са корисницима. Родитељи корисника, сваког јутро се буде са једним питањем: „Шта ће бити сутра“? Природно је да сви ми тежимо бољој будућности. На жалост будућност корисника боравка је неизвесна ! Град Нови Сад пружа различите врсте услуга за ОСИ. И сама сам корисник услуге за персоналну асистенцију, која ми олакшава свакодневан живот и пружа ми могућност потпуне самосталности. Међутим не могу, да кроз мој пример, гледам овакву слику осталих особа са инвалидитетом. Шок који сам доживела у Дневном боравку носио је само једно питање: „Како би се ја осећала да сам на њиховом месту?“ Главом ми дуго промичу слике те моје посете. Не могу да се одупрем утиску да смо као друштво и град заказали и да су најтежи корисници Дневног боравка за шире друштво невидљиви.

Покажимо мало добре воље и више солидарности према тим особама које се осмехују очима.

Јелена Радовић

AKTIVNOSTI IZ UDRUŽENJA

Tokom prošle 2022 godine Udruženje za cerbralnu i dečiju paralizu Titel „ Prijatelji Titela " uz saradnju i podršku Društva CDP Ivanjica i predsednice udruženja Svetlane Glavinić uspešno su zajednički realizovali vredne socijalne usluge našim članovima. Četvoro dece dobilio je lične pratioce, dok je za dvadeset i osam drugih članova obezbeđena podrška za pomoć u kući.

Ovom prilikom želimo da napomenemo da je član našeg Udruženja za CDP Titel Đorđe Očaj, krajem prošle godine, primio vredno priznanje: Novembarsku nagradu grada

Titela za svoj celokupni doprinos boljem razvoju i uspešnom predstavljanju osoba sa invaliditetom u lokalnoj pa i u široj društvenoj zajednici.

Tom svećanom prilikom, po prijemu priznanja, Đorđe Očaj se zahvalio predstavnicima Opštine Titel, istakavši da je nagrada izuzetna potvrda za sav njegov

svakodnevni rad proteklih godina u titelskom Udruženju za cerebralnu i dečiju paralizu.

U toku je adaptacija novih poslovnih prostorija u staroj crkvenoj zgradi, što je realizacija programskih aktivnosti Saveza, a jedan od njih je i logopedski i defektološki tretman, gde se uskoro očekuje usvajanje tih projekta po konkursu lokalne uprave i NSZ-javni radovi. Poslati su predlozi projekata Pokrajinskom sekretarijatu za socijalnu zaštitu, Ministarstvu kulture za manifestacije OSI i Ministarstvu za rad, zapošljavanje boračko, invalidsku zaštitu sektora za osobe sa invaliditetom.

TAKMIČENJE U BA

Uz podršku Ministarstva za rad,zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Sektora za zaštitu osoba sa invaliditetom, UCDP SBO ZRENJANIN je organizovao u svojim prostorijama planiranu aktivnost " SUNCOKRET "-a Savez za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine manifestaciju sportskog tipa " ZRENJANIN 2022 " takmičenje u bacanju pločica.

Zahvaljujemo se svim učesnicima i čestitamo pobednicima.

1. mesto - Sremska Mitrovica 2. mesto - Novi Sad 3. mesto - Subotica

Izuzetnu zahvalnost odajemo poznatim humanitarcima i volonterima Grada Zrenjanina Dečijeg Centra Smajli.

ACANJU PLOČICA

FOTO KONKURS OSI ZA 2022.

Finalni deo foto konkursa „Srbija bez barijera - sa temom Prijatelj“, u organizaciji NOOIS-a Srbije održan je tokom decembra. Jedna od nagrađenih bila je Jelena Radović iz Novog Sada, članica Udruženja za CDP „ Sunce “ Novi Sad.

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ БЕЛЕШКА О ЈЕЗИКУ

У сусрет Међународном дану особа са инвалидитетом (3. децембар) имамо за вас једно питање. **Да ли вам израз „особа са посебним потребама“ пара уши?** Надамо се да ће вам ова белешка осветлити ово питање са неке нове стране.

У „Речнику српскога језика“ као прво значење речи „посебан“ наводи се „који је одељен, одвојен од других, самосталан“, а као друго „који је различит од других, нарочит“. На самом почетку се уочава колико је израз „особе са посебним потребама“ израз којим доминантна заједница особа које немају инвалидитет има потребу да одвоји особе са инвалидитетом од себе, да их искључи. И да њихову искљученост схвати као последицу оштећења самих особа са инвалидитетом, а не као последицу баријера које друштво односно, особе без инвалидитета стављају пред њих !

Потребе, зар их немамо сви?

Израз „особе са посебним потребама“ као да поручује да особе с инвалидитетом имају, рецимо, потребу три пута дневно да облете земаљску куглу, а остали људи, ето, ту потребу немају. Ово је још уочљивије у колоквијално скраћеном изразу „особе с потребама“, као да потребе немају сви људи. Тако када, рецимо, корисник инвалидских колица не може да уђе у зграду, криво је његово оштећење, а не инвеститор, инспекције,… и сви они који нису обезбедили или су дозволили да се не обезбеди (функционална) рампа на улазу у стамбену зграду.

Суштински, корисник инвалидских колица је онемогућен да уђе у зграду. Иако би рампу могле да користе и старије особе и мајке које гурају дечја колица или мајстори који гурају грађевински материјал, рецимо. Исто тако, неко је можда одустао од школовања јер у школи није било прилагођеног тоалета или тумача знаковног језика. А друштво које жели да се развија треба да омогући сваком свом појединцу да се развије као личност, да не одустаје од својих циљева и хтења.

Из свега овога се види да особе са инвалидитетом имају исте потребе као и сви остали (да уђу у стамбену зграду, да се школују). Иако те своје потребе можда задовољавају на другачије начине (коришћење рампе уместо степеница,). А можда и не (рампа је, као што смо видели, потребна и другима).

Како се боље изразити?

Зато израз „особа са посебним потребама“ никако не треба користити. Уместо њега, треба употребљавати израз „особа са инвалидитетом“ када се говори о телесним карактеристикама или „онемогућавана особа“ када се жели истаћи да је реч о особи која је суочена са друштвеним баријерама. Баријерама које иду на штету и самог друштва које их поставља.

(Извори: Милица Мима Ружичић Новковић, „Представљање особа са инвалидитетом у медијском дискурсу Србије“, Центар „Живети усправно“, Нови Сад 2015; М. Почуч, „Дизајн за све“, Портал о инвалидности, 2020;„Речник српскога језика“, Матица српска 2011, Сајт „Радош Керавица- докторанд на Универзитету у Лидсу“.)

Ауторка текста: Јелена Загорац

Internet blog sa web sajta Prometej

КАКО СЕ ОДМОРИТИ НА КРАЈУ РАДНОГ ДАНА

Након завршетка радног времена, многима је и даље тешко да се одвоје од професионалног света. „Искључивање" може бити веома корисно за ментално здравље и прављење неопходне паузе пред следећи дан у недељи. Једноставне навике у току дана могу помоћи у брзом опуштању после радних задатака.

Кључ продуктивности није само у дисциплини и пуном распореду, већ и у одмору. Константно размишљање о послу и обавезама брже доводи до исцрпље - ности него до задовољавајућих резултата. Увођењем неколико једноставник навика за слободне сате након радног времена ће помоћи у опуштању за крај дана, али и спремити мозак за следеће изазове.

РАСТАЈАЊЕ СА ПОСЛОВНИМ ДАНОМ

Гашење апликација за рад и рачунара, затварање врата канцеларије иза себе на крају радног дана и сличне радње могу бити врста менталног "опроштаја" од посла. Велики узрок стреса за савременог човека је размишљање о послу изван радног времена. Постоје случајеви у којима је то неопходно, али многима може постати навика која подсвесно проузрокује стрес. Када је могуће, најбоље је угасити све нотификације везане за посао када дође време за одмарање.

МУЗИКА ЗА ОПУШТАЊЕ ИЛИ РАЗГИБАВАЊЕ

Добро је имати одабрану песму која ће бити "прелаз" из радног у лежерно стање. Може бити потпуно опуштајућа или песма која значајно подиже расположење. Дан не мора да се заврши само када је посао готов и издвајање позитивне енергије за приватно време је корисно за ментално здравље. Омиљена песма може помоћи утоме и зато је добро имати спремну музику при руци или једноставно нешто у себи или полугласно певушити.

ОДЕЋА ИГРА УЛОГУ

Без обзира да ли је кодекс облачења на радном месту строг или не, свако има одређену пословну "униформу". Остати у истој одећи након посла може подсвесно утицати на размишљање и понашање. Мозак ће бити активан и ишчекивати следећи задатак, што само ствара ментални притисак у тренутку за одмор. Такође, разлика у удобности је значајна - пресвлачење у одевне предмете који су угодни, мекши и у којима се лакше креће, ће тело навести на опуштање и лежернији држање.

БЕЗ РАЗГОВОРА О ПОСЛУ

Понекада је тешко наћи теме за разговор одмах након посла, па је очекивано да сви разговори крену у том правцу. Ипак, то може бити један од узрока стреса, чак и када су разговори позитивни. Понекада је добро потпуно обуставити било који разговор везан за посао након што је радно време завршено. Концентрисање на друге ствари у свакодневном животу ће "ресетовати" мозак и биће лакше одвојити се од професионалних обавеза и мисли.

ЗАБАВА ЗА КРАЈ ДАНА

Када год је могуће, било би добро имати хобије којима се може посветити време и енергија након посла. Било да је креативна радионица, теретана, читање, кување -све што је занимљиво а нема уске везе са занимањем, позитивно утиче на ментално здравље. Концентрација на радње ван пословних обавеза ће помоћи у опуштању, али и даљој продуктивности за надолазеће дане. Одмор и забава нису само "награде", већ значајни фактори у одржавању добре воље, менталне снаге и спремности за следеће изазове које доноси пословни свет.

РТ Балкан

MAKSI MARKET SPONZOR ZA NAŠE SUNCE

Dan je počeo kao i svaki drugi u našoj kuvarskoj radionici. Goran Rajković je po običaju bio, taj koji otvara boravak kad su kuvarske radionice, zatim dolaze radioničarka Aleksandra Ačanski i kuvar Željko Rastović. Tog dana kada smo spremali čas kuvanja dobili smo poziv od sekretarice Jovane Šajić, da dođemo u Maksi Market po proizvode koje su nam izdvojili za našu školu kuvanja. Bili smo prijatno iznenađeni, i nismo mogli da poverujemo da smo dobili takve poklone. Radioničarka Aleksandra nam je odmah zadala radna zaduženja, dok ona ne preuzme te proizvode iz Maksija.

Od tog dana pa do danas našem Udruženju a posebno kuvarskoj radionici mnogo je olakšan posao da pravimo razne obroke, pre svega, od povrča. Zahvalni smo Maksiju što je baš nas odabrao za njihovu humanu akciju. Sad je već običaj da nas zovu ešće da dođemo i uzmemo šta su nam tog dana namenili.

Velika je obaveza pred našom Predsednicom Jelenom Radović da se ova lepa saradnja sa Maksijem održi i još više, po mogućnosti, unapredi.

Miroslav Debeljački

САСТАНАК СА ЧЛАНОМ ГРАДСКОГ ВЕЋА

Дана 21. 12. 2022. у згради Скупштине града Сомбора одржан је заједнички састанак бројних представника разних удружења особа са инвалидитетом на локалном нивоу. Изузетно посећеном састанку је председавао члан Градског већа задужен за област социјалне заштите Дарко Смиљанић.

Главна тема састанка је била како унапредити сарадњу Удружења ОСИ и градске Управе на разним нивоима. Свако од присутних могао је да изнесе

своје сугестије и примедбе. Закључено је да су овакви састанци веома битни како за Удружења ОСИ, тако и за представнике града Сомбора. Такође је неопходно неговати обострану, отворену комуникацију!

Господин Дарко Смиљанић је обећао да ће почетком ове године и лично обићи сва регистрована Удружења ОСИ у Сомбору, ради што бољег сагледавања проблема са којима се сусрећу Удружења особа са инвалидитетом града Сомбора.

Ж. Канурић

PROSLAVA „DANA OSI“ I NOVE GODINE 2023. DRUŠTVA ZA CDP IZ KIKINDE

Proslava „Dana OSI“ koja je održana 3 decembra u prostorijama restorana „Lovac“. Ovom skupu je prisustvovalo oko 100 članova sa njihovim pratiocima, gostima iz drugih organizacija i gostima iz lokalne samouprave.

Domaćin ove proslave je bilo naše udruženje. Proslava je trajala u periodu od 10 do 15 časova. Gradonačelnik Nikola Lukač održao je kratak govor, pozdravio je sve prisutne, a potom i obišao i ukratko porazgovarao sa svaki članom posebno o njihovim problemima i kako ih rešiti.

Ovo su sve propratile radio i tv stanice, kao i novinari, koji su potom intervjuisali gradonačelnika i predsednika udruženja za CDP Kikinda Ivana Zarića o problemima sa kojima se OSI susreću i o načinu na koji bih ti problemi mogli da se reše. Nakon čega je usledeo lepši deo skupa, a to je veselje uz muziku i ručak.

Proslava nove godine koja je održana 18.12.2022. godine u prostorijama restorana „Lovac“ gde je bilo 40 članova sa pratiocima i gostima iz drugih organizacija: društvo Distrofičara kikindske opštine iz kikinde koji su pomogli u organizovanju ove proslave.

U toku proslave podeljeno je 25 paketića najmlađim članovima. društva za CDP koje je donirala Lokalna samouprava. Naravno kao i svake godine proslavi nove godine pridružili su se i gosti iz lokalne samouprave koji su održali govor i poželeli svima srećnu i uspešnu 2023 godinu nakon čega je usledio ručak i veselje. Muziku su sačinjavali otac našeg člana Mikluc Đorđa i njegov stric, na čemu im je društvo zahvalno. Ceo ovaj dogadjaj propratile lokalne su radio i tv stanice, kao i novinari.

SEKRETAR DRUŠTVA
Stevan Zarić

О ПОЧЕТКУ

Почетак је кад сам се
ја родио а краја нема.

дечија књига:
„Оловка пише срцем“

Сваки излаз
је улаз негде другде.

Том Стопард
енглески писац
(1937-1965)

Свет је округао и место
које може да изгледа као крај
може да буде тек почетак.

Марсел Пруст
француски писац
(1871–1922)

ПРАВА НА ПОСЕБНЕ ПОГОДНОСТИ ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ПЕНЗИОНЕРЕ У ОКВИРУ НАДЛЕЖНИХ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА

Попуст за телефонску претплату за фиксну телефонију.

Специјалне тарифе у систему мобилне телефоније.

Попуст на комуналне услуге.

Ослобађање од плаћања РТВ претплате.

Попусти за плаћање услуга провајдера.

Попусти за плаћање трошкова електричне енергије.

Погодност приликом регистрације возила.

Царинске олакшице приликом увоза аутомобила.

Ослобађање од плаћања путарине.

Право на паркирање аутомобила на обележеним местима.

Повластице за градски и међуградски јавни превоз.

Субвенције приликом изградње и легализације објеката.

Право на персоналног асистента, пратиоца или волонтера.

Бесплатне или субвенционисане посете културним установама: позоришта, биоскопи, галерије, музеји, библиотеке...

Попусти, у данима одређеним за пензионере, приликом куповине робе широке потрошње у супермаркетима.

Попусти или бесплатне посете стадионима, спортским халама, базенима, музичким концертима, сајмовима...

Попусти за коришћење здравствених услуга.

За проверу и допуну ових информација обратите се вашој локалној самоуправи,вашим Удружењима за ОСИ, пензионерским организацијама, Центрима за СР...

О ПОНАШАЊУ

Пристојност ништа не кошта
а њоме се све купује.

Мишел де Монтењ
француски писац и филозоф
(1535-1592)

Никада не шапући глувима
и не намигуј слепима.

Тенеси Вилијамс
амерички писац
(1914-1983)

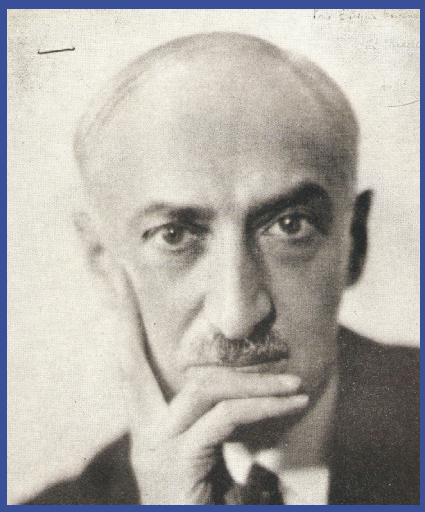

Искреност је од стакла
а дискреција је од дијаманта.

Андре Мороа
француски књижевник
(1885–1967)

МОЈЕ ПАРЧЕ НЕБА

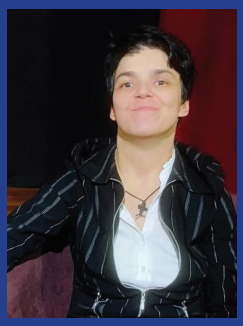

О песникињи

Јелена Грбић рођена је 16 јула 1984 године у Ваљеву.
Прву књигу поезије БОГОРОДИЧИНА ЗОРА објавила је у октобру 2015 године у издавачкој кући „ Чувари “ из Београда. Поред поезије Јелена пише и кратке приче и приповетке. Бави се и цртањем. На првом међународном ликовном конкурсу за особе са инвалидитетом, хуманитарне организације „ Србија великог срца “, освојила је треће место.
У борби са потешкоћама и искушењима која јој доноси церебрална парализа са којом се бори од рођења, Јелени помажу молитва, и уметност. Ужива у читању књига. Користи и друштвене мреже на најбољи могући начин да би комуницирала и излазила у јавност као равноправна и јединствена личност. Јелена Грбић воли своје село, цркву, шетњу, књиге, позориште, животиње, макове, децу и све људе.
Живи и ствара у селу Забрдица код Ваљева.

КАД МИ ДОЂЕШ

Највише на свету
Волим кад ми дођеш
Кад причамо дуго
О стварима разним.

Када речима својим
Кроз срце ми прођеш
Избришеш сву сету
У сатима празним...

ДА САМ ИМАЛА ПРИЛИКУ

Десанки М.

Да сам имала прилику
Да те сретнем
Чврсто би те загрлила
Свије жеље поверила
И савет ти затражила...

Да сам имала прилику
Да са Тобом шетам
Шетале бисмо
Пољима цветним
И цео свет би био мој...

Да сам имала прилику
Слушале бисмо
Звона Цркве нам драге
И малених птица умилни пој...

МОМ АНЂЕЛУ ЧУВАРУ

Много сам волела да слушам твоје приче.
Највише на свету
Волела сам да разговарам са тобом...
Када си ту осећам се сигурно и мирно,
Као у присуству анђела...
Као да разговарам са самим Богом.
Знам да ће се вратити дани
Када ћемо опет разговарати дуго.
Вратиће се ал сад су далеко...
Не брини, твоје место у срцу мом
Неће заузети други неко.

ТАЈНА ПЛАВОГ СНА

Често сањам плаве снове.

Тамо је све плаво и чисто.
Нема свађе и псовки.
Влада тишина и све се љубав зове.

И све одише миром,
Где све Господа слави.
Ту сви се воле, у молитви стоје.

Моји снови су плаве боје.

ПОРТРЕТ МОГА СЕЛА

Кад бих могла насликати поља
И пропланке и ливаде цветне,
Па зелене шуме и воћњаке
Радост руже сунце када сретне...

Кад би мене руке послушале
Диван портрет тад би насликала,
То би била слика, лепотица,
Дала би јој име Забрадица!

САН КАСНОГ ПРОЛЕЋА

Сањала сам ноћас
Твоје очи драге
Као звезда сребрне
Бдели су над сном.

И све је било
Мирно и срећно.
Милион рајских
звона се чуло
У срцу мом...

И ЈА ЋУ ЈЕДНОМ ОТИЋИ

И ја ћу једном
Отићи далеко
И неће ме
Више с тобом бити.

Ти ме памти и
Веруј ми
Срешћеш ме у
Свакој молитви.

Ја ћу тада бити
Од тебе далеко.
Облак бели
Сакриће ми лице.

Не бој се
Ни тада ничега
Чуваће те увек
Моје срце...